

DOPIS REDAKCI

Komentář ke kazuistice L. Straky - Hymenální atrezie

Comments on the case report by L. Straka - Hymenal atresia

Jan Hořejší

Gynekologicko-porodnická klinika 2. LF UK a FN Motol

Korespondenční adresa: prof. MUDr. Jan Hořejší, DrSc., Gynekologicko-porodnická klinika 2. LF UK a FN Motol, V Úvalu 84, 150 06 Praha 5, tel.: +420 224 431 111, e-mail: jan.horejsi@lfmotol.cuni.cz

Publikováno: 26. 6. 2014 Přijato: 18. 6. 2014 Akceptováno: 20. 6. 2014
Actual Gyn 2014, 6, 52 ISSN 1803-9588 © 2014, Aprofema s.r.o.
Článek lze stáhnout z www.actualgyn.com

Citujte tento článek jako: Hořejší J. Komentář ke kazuistice L. Straky - Hymenální atrezie. Actual Gyn. 2014;6:52

Vážená redakce,

reaguji na článek L. Straky Hymenální atrezie. Actual Gyn. 2014;6:45-47, který považuji za tak odstrašující kazuistiku, že bych k němu rád připojil svůj komentář.

15letá dívka s dobře vyvinutými sekundárními znaky dosud nemenstruovala a měla bolesti v podbřišku, který byl vyklenutý. Dostala se proto na chirurgické pracoviště, kde byla provedena nejprve pararektální a následně ihned ještě dolní střední laparotomie, při níž byla zjištěna retence krve ve zvětšené děloze a rozšířené dysplastické vejcovody změněné v hematosalpingy. Teprve pak bylo indikováno také gynekologické vyšetření, které zjistilo vyklenutou krajinu atretického hymenu a tedy závažnou formu komplikované gynatrémie.

Již údaj o bolestech břicha a zvětšení podbřišku u 15leté dívky s dobře vyvinutými sekundárními znaky je zcela jednoznačnou indikací ke gynekologickému vyšetření. Gynekolog (ani by to nemusel být „dětský gynekolog“) by pouhým pohledem na zevní rodidla zjistil neprůchodný a vyklenutý hymen (jehož vyklenutí by se při kašli zvětšovalo) jako jednoznačnou příčinu stavu. Samozřejmě by mělo být i rektální vyšetření, což zde zřejmě nebylo provedeno vůbec!! Jen na základě prostého gynekologického vyšetření by měla být indikována discize atretického hymenu s odstraněním retinované menstruační krve z pochvy a dělohy s výrazným ústupem či vymizením příznaků akutní břišní příhody. Zjevné hematosalpingy by se discizí hymenu nevyprázdnily a operační řešení laparotomické by bylo výhledově asi nevyhnutelné, ale nikoli v tom akutním stavu, ale až po vyřešení hlavní příčiny. Pak by asi bylo méně radikální. Rozhodně obě primárně provedené laparotomie neměly být provedeny dříve, než by bylo indikováno a provedeno gynekologické vyšetření s ihned následující discizí hymenu a evakuací retence menstruační krve jakožto řešení primární a kauzální.

V kazuistice mi chybí, zda pacientka měla již dříve opakované bolesti stejného rázu, i když menší a postupně se stupňující intenzity. Na to se měl přijímací lékař samozřejmě ptát. Podle popsaného rozsahu retence dívka musela mít obtíže již nejméně ¾ roku, i když bolesti by zprvu byly slabé a postupně se ve zhruba měsíčních intervalech opakovaly a stupňovaly. Nezjištění (opomenutím aktivního dotazování) těchto okolností je věcí nedostatečného zjištění obecné anamnézy. Rozhodně by to byl učinil gynekolog, kdyby bylo jeho vyšetření vyžádáno včas!

Nevím, kde byl uvedený případ takto „řešen“, ale chtěl bych zdůraznit, že v České republice je gynekologické vyšetření pro kteréhokoli chirurga snadno dosažitelné. Navíc, v ČR je 85 lékařů, kteří mají nástavbovou atestaci z dětské gynekologie. Nemám nejmenší pochybnosti, že by kterýkoli z nich byl tento případ správně diagnostikoval, navrhl a provedl tak jednoduché a přitom zásadní a kauzální řešení discizí hymenu. Musí ovšem k takové pacientce být zavolán nebo mu pacientka musí být poslána ke konziliárnímu vyšetření.

Proto kazuistiku hodnotím jako odstrašující kazuistiku nesprávného postupu, kdy uvedeným opomenutím gynekologického konzilia byla dívka 2x akutně laparotomována bez gynekologického vyšetření, které by bylo celou situaci rozřešilo mnohem jednodušeji.

Chtěl bych ještě zdůraznit, že dívka měla být nejpozději do 3 měsíců poslána do dětské gynekologické léčebny k balneoterapii podle čl. XXXI/3 indikačního seznamu k doléčení pooperačního stavu a závažného poškození vnitřních rodidel, v rámci ochrany budoucí ženské plodnosti.

K citacím písemnictví v článku připomínám: citace č. 2 je sice správná, ale k obsahu článku nic nepřináší.

prof. MUDr. Jan Hořejší, DrSc.
profesor gynekologie a porodnictví 2. LF UK a FN Motol
předseda České společnosti gynekologie dětí
a dospívajících ČLS JEP